

Referat fra Næringspolitisk Forum 2021

Torsdag 16. og fredag 17. september ble Næringspolitisk Forum holdt i form av en «fysisk» sammenkomst ved Hotel Christiania Teater i Oslo sentrum. Der møttes SNU (Sentralt Næringsutvalg) og en representant fra alle lokalforeningene for å diskutere aktuelle saker for privatpraktiserende tannleger. Større lokalforeninger har gjerne representanter som har dette som et eget verv. Det har ikke Nord-Trøndelag Tannlegeforening, men undertegnede er styremedlem og privatpraktiserende tannlege, og kunne således representerte NTTF. Dersom det er saker du ønsker at vi tar opp med SNU, ta gjerne kontakt med meg.

Møtet ble åpnet av leder i SNU, Ralf Husebø og president Camillia H. Steinum. Presidenten takket for innsatsen etter en tøff og krevende tid.

Videre pratet hun om årets stortingsvalg og den nye rødgrønne regjeringen som står for tur. Hun gikk gjennom valgprogrammene til de ulike partiene på det som gjaldt tannhelsetjenesten. Det er knyttet spenning til det som nå vil skje, men presidenten har ikke tro på noen tannhelsereform. Det hun ønsker seg, og det som blir Tannlegeforeningens innspill til den nye regjeringen, er en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten, hvor man jobber for utjevning av sosiale ulikheter. Hun ønsker prioriteringer som gir best mulig tannhelse for pengene. Foreningen bruker mye tid på å lære stortingsrepresentantene om oppbyggingen av tannhelsetjenesten i Norge. Nå ser de frem mot åpning av Stortinget 12. oktober.

Av aktuelle saker nevnte presidenten:

- Kompetansesentrene
- Prosjekt på gruppe C. Prøveordning med behandling av eldre i institusjon.
- Nytt takstsystem for kjeveortopedi
- Mer arbeid på perio-regelverket
- Ny forskrift vedrørende spesialistutdanning.
- Policydokumenter på Fremtidens Tannhelsetjeneste og Kosmetisk behandling.

Viktige saker under pandemien har vært:

- Smittevern
- Økonomiske stønadsoverdninger
- Vaksine

Presidenten avsluttet med å gå gjennom noen erfaringer fra pandemien. Foreningen har jobbet kontinuerlig inn mot myndighetene og FHI. Mange har vært frustrerte på grunn av vaksineproblematikken. Dette beror på at det var kommunene selv som fikk ansvaret for vaksiner og hvilke grupper som skulle prioriteres. Det varierte fra kommune til kommune. I evalueringen vil slikt fremkomme og benyttes til å få bedre beredskap ved eventuelle nye situasjoner.

Kommunikasjonsrådgiver Tonje R. Camacho innledet så diskusjonen, som pågikk i to bolker over totalt 4 timer. Vi ble delt inn i grupper på 4-5, der hver gruppe hadde med seg en representant fra enten hovedstyret eller SNU. Etter gruppearbeidet la hver enkelt gruppe frem sine synspunkter, før styret i foreningen dannet et panel der de debatterte synspunktene som hadde kommet.

Første tema var «Gjør kloke valg», overbehandling og tannbehandling på tilbud.

Det var interessant å høre eksempler på utbredelsen av aggressiv annonsering, pristilbud, overprising og overbehandling. Slikt er man ikke vant til i vårt område, men det var fint å diskutere temaet.

Tannlegeforeningen er jo heller ikke et kontrollorgan per se. Vi tror det er viktig at foreningen bidrar

informasjonsspredning, da med kampanjer som medlemmene kan benytte. «Gjør kloke valg»-kampanjen som snart kommer, involverer både behandlere og pasienter, og er ment å bidra til trygge behandlingsvalg. Kampanjen er basert på den helsepedagogiske kampanjen Choosing Wisely (USA).

Andre tema ble innledet av foreningsadvokat Dag Kielland Nilsen. Han gikk gjennom organiseringen av tannlegepraksiser, utviklingen fra enkeltpraksiser til dagens kjeder. Han snakket om kjededannelse og ansettelse. Han fortalte om utfordrende ansettelsesforhold i gråsonen mellom oppdragstakere og faste ansatte. Når man ser på utviklingen av relevante internasjonale regler, ser man at de i større grad enn før åpner for og taler for en adgang til å forhandle tariffavtaler for visse oppdragstakere.

I gruppediskusjonen kom vi frem til at vi tror mange unge ønsker fast ansettelse pga ting som usikkerhet, familiesituasjon og ikke minst lånemuligheter. Vi diskuterte reklamasjoner etter kontraktør versus faste ansatte som har sluttet. Vi mente at siden lovmessig ansvar hviler på tannlegen, er det naturlig at bedriften er tannlegestyrte. Vi syntes det var viktig at Tannlegeforeningen fortsetter arbeidet med å tilrettelegge for tannlegestyrt klinikker, slik at det blir mulig og ikke minst gøy å kunne drive en tannlegepraksis.

Etter en siste paneldebatt var første dag over, mens diskusjonen fortsatte over kveldens middag.

Fredag startet med et foredrag av Guro Øiestad, psykolog ved UiO. Temaet var «Den viktige kritikken». Forelesningen var gnistrende god og interessant. Det var lett å relatere til problemene rundt det å gi kritikk på en okay måte, og det å få kritikk. Her er mine notater fra forelesningen:

Kritikk er viktig.

Ikke kvantitativt naturligvis. Ingen har glede/nytte av å få mye kritikk hele tiden. Men den kvalitative kritikken, den som er slik at man har nytte av den.

Tilstrekkelig feedback er et premiss for at kritikk skal bli konstruktiv.

Medarbeidersamtaler i et miljø som er preget av lite daglig feedback, vil kunne ha negativ effekt.

Feedback kan også være en aktiv handling.

Måter å gi feedback:

- Spesifisert (Det var bra, fordi..)
- Lytte ordentlig
- Be om råd / hjelp
- Kroppsspråk, spesielt blikket

Kritikk er vanskelig, fordi hjernen reagerer raskere og kraftigere på negativt stimuli enn på positive. Dette har med overlevelse å gjøre.

Det er likevel viktig med kritikk for å:

- Hindre feil og følgefeil
- Få jobben gjort
- Redusere gruppetenking (når en gruppe veldig raskt blir enig om noe), bedre beslutningsgrunnlaget.
- Åpne blinde flekker (avdekke et problem noen ikke ser selv) – varsomhet.
- Åpne mulighets- og utviklingsrommet. Stor konfliktskyhet i arbeidslivet innskrenker utviklingsmulighetene.
- Passe på trivsel og arbeidsmiljø.

Hverdagskorrigering

- En del av kulturen

- Ikke så vanskelig
- Opplevs nødvendig

«Følg med da!»

«Det var feil, prøv igjen»

«Du må prøve å være mer presis»

Men likevel.. Folk er sårbare for kritikk – vi misliker ubehag mellom oss. Krever at vi gjør en jobb med ytringskulturen.

Kritikk – hvordan gjøre det konstruktivt?

- Først etablere et «vi»
- Velge sine kamper, ikke si fra om alt hele tiden
- Bevissthet omkring både form og innhold. Det holder ikke å *si* at det er ok å si fra. Det må *vises* i *praksis* gjennom *måten* innspill blir tatt imot på.

Hjelpe fremfor å dømme – hjelpe deg selv / den andre / samarbeidet / produksjonen.

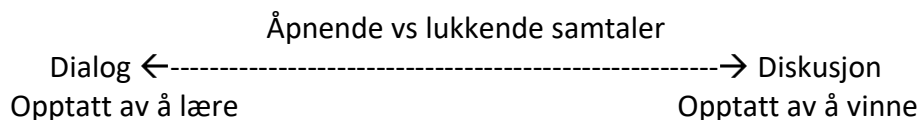
Kritiske innspill har dobbelt motivasjon.

- 1) Noe må endres
- 2) .. For at vi skal få det slik vi vil ha det. Vær eksplisitt på hva du vil oppnå.

Hovedutfordring: Få til en dialog

Både fremme egne synspunkter OG utforske andres.

Det første som gjerne ryker når vi gir eller mottar kritikk er evnen til dialog..

Dialogprinsipper

- Læreholdning (De andre vet kanskje noe jeg ikke vet)
- Fremme sin egen mening uten å devaluere andres
- Utforske hverandres synspunkter. Perspektivbevegelse.
- Bygge på hverandre. La seg bevege av det som allerede er sagt.
- SNAKKE tydelig, på måter som er mulig for den andre å ta imot, men like viktig:
- LYTTE, ikke bare litt og overfladisk, men ordentlig og helt til den andre opplever seg hørt.

For flertallet er det å lytte mer krevende enn å snakke. Speiling er derfor et nyttig verktøy for å lære seg å lytte.

Når du lytter, tjener du opp rettigheter til selv å bli hørt.

Gode grep for vanskelige samtaler:

- Hva ønsker jeg å oppnå med å ta praten?
- Hva er det du prøver å få til, men som jeg reagerer på?
- Vær innstilt på flere runder i samtalen.
- Inviter til dialog ved å gjøre dialog.

Øiestad ble takket for sitt gode foredrag.

Næringspolitisk Forum 2021 ble som vanlig avsluttet med valg av representanter for SNU, samt valgkomite. Forslaget til SNU fra valgkomiteen v/ Berit Øra var som følger:

Leder NY	Terje Fredriksen	Telemark
Nestleder	Bård Anders Hagen	Finnmark
Medlem	Tine Solheim	Sør-Trøndelag
Medlem	Jon Arne Østgård	Østfold
Medlem NY	Gunvor Forberg	Vestfold

Ingen innsigelser ble notert. Forslaget ble godkjent ved akklamasjon.

Ny valgkomité ble Berit Øra, Cecilie Heistein og Tor Arild Tobiassen.

I fjor ble forumet holdt digitalt, hvilket var en grei måte å få arrangert på. Det tiden med nedstenginger har vist oss, er at mange typer møter med fordel kan holdes digitalt. Dette gjelder ikke for møter som Næringspolitisk Forum. Å være fysisk til stede, diskutere i grupper, møte blikkene, se kroppsspråket til andre kolleger, må sies å gå den digitale versjonen en høy gang. Jeg ønsker å si takk til de andre møtedeltakerne, såvel som arrangøren Tannlegeforeningen for nok et godt gjennomført Næringspolitisk Forum. Og takk til lokalforeningen, som igjen ga meg muligheten til å delta.

Vennlig hilsen,
Kyrre Aas Hustad
Styremedlem NTTF